

HRVATSKI SABOR

KLASA: 410-01/14-01/01
URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 27. veljače 2014.

P.Z. br. 626

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem **Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika Hrvatskih Laburista - Stranke rada, aktom od 27. veljače 2014. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Dragutina Lesara, Nansi Tireli, Branka Vukšića, Mladena Novaka, Zlatka Tušaka i Nenada Plešu, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA
Hrvatskih laburista – Stranke rada

Zagreb, 27. veljače 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosimo **Prijedlog zakona o dopuni Općeg poreznog zakona.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Dragutin Lesar, Nansi Tireli, Branko Vukšić, Mladen Novak, Zlatko Tušak i Nenad Pleše.

Predsjednik

Dragutin Lesar

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opći porezni zakon u svom članku 8. uređuje institut porezne tajne. Tako se u stavku 1. navodi opće načelo da je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. No, već sljedeći stavci uređuju podatke koji se ne smatraju poreznom tajnom, kao i postupke koji se neće smatrati povredom obveze čuvanja porezne tajne. Među potonjima, od naročite je važnosti odredba uvrštena u Opći porezni zakon njegovom izmjenom koja je stupila na snagu 21.07.2012. godine (NN 78/12). Tadašnja dopuna članka 8. uvela je u hrvatsku poreznu praksu mogućnost javne objave popisa poreznih dužnika, s ciljem unapređenja poreznog sustava, a posebice poticanja poreznih obveznika na pravovremeno ispunjavanje njihovih dospjelih a neplaćenih poreznih obveza, postizanja veće učinkovitosti poreznih tijela kod naplate dugova, te osiguranja povjerenja građana u djelovanje pravne države. Nesporna je činjenica da je vraćanje povjerenja građana u učinkovitost i transparentnost djelovanja poreznih tijela bilo nužno, jer je u trenutku donošenja odredbi o objavi poreznih dužnika, ukupan porezni dug iznosio više od 52 milijarde kuna.

Od stupanja na snagu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi do 07.02.2014. godine, prema podacima Financijske agencije, u postupcima predstečajnih nagodbi prijavljene su obveze u iznosu 54.373.996.171.42 kuna. Većina predmeta (90,73%) odnosi se na prijavljene obveze veće od 10 milijuna kuna. Do 07.02.2014. godine bilo je sklopljeno 745 prestečajnih nagodbi (od 6.024 predmeta), pri čemu vrijedi primijetiti da na te predmete otpada 28,29% ukupno prijavljenih obaveza, odnosno preko 15 milijardi kuna.

Hrvatska javnost u posljednjih je nekoliko mjeseci uznemirena podacima o iznosu i uvjetima otpisa poreznog duga pojedinim dužnicima, te sve glasnijim upozorenjima malih i srednjih poduzetnika o nejednakom postupanju prema njihovim zahtjevima za otvaranje predstečajne nagodbe u odnosu na „velike igrače“. Upravo zbog interesa javnosti i činjenice da država u predstečajnim nagodbama otpisuje naš zajednički novac, smatramo da građani imaju pravo znati kojem dužniku je otpisan dug i u kojem iznosu, što će, pored zahtjeva za transparentnošću, rezultirati i većom odgovornošću nadležnih tijela pri vođenju predstečajnih nagodbi.

Predloženom dopunom Općeg poreznog zakona propisuje se da obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava, bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim internetskim stranicama iznos za koji su u sklopljenoj predstečajnoj nagodbi umanjene tražbine tijela javne uprave prema poreznom dužniku. Rješenje je u skladu s već prihvaćenom odredbom čl. 8. st. 7. o mogućnosti javne objave imena poreznih dužnika i iznosa kojeg duguju državi, pri čemu se ta objava ne smatra povredom porezne tajne. Stoga smatramo da predložena izmjena članka 8. Općeg poreznog zakona predstavlja iskorak i važan instrument ka vraćanju povjerenja građana u institut

predstečajnih nagodbi, na način da se objava poreznog duga kao i imena dužnika kojima je država otpisala dio poreznog duga ne smatra povredom porezne tajne.

Ustavom Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst) u članku 90. stavku 5. propisuje se da pojedine odredbe zakona, iz posebno opravdanih razloga, mogu imati povratno djelovanje. Prijedlog ovog zakona posredno uvodi povratnu obvezu objave otpisanih dugovanja za sve predstečajne nagodbe sklopljene od stupanja na snagu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, točnije od 01.10.2012. godine. Ovim Prijedlogom zakona propisuje se povratno djelovanje jednog članka Općeg poreznog zakona, pri čemu smatramo da je zaštita javnog interesa važnija i od većeg društvenog i gospodarskog značenja od obveze čuvanja porezne tajne. U prilog tomu govori i argument da u sustavu predstečajnih nagodbi nadležna tijela otpisuju dugovanja koja predstavljaju zajedničku imovinu svih građana te da je novac koji se otpisuje – javni novac. S obzirom na sve navedeno, od neospornog je interesa javnosti da ima jasan uvid u podatke o osobama kojima su u prestečajnoj nagodbi otpisana dugovanja, kao i iznos duga koji im je otpisan.

Podaci otpisa u predstečajnim nagodbama trebali bi biti transparentni i zbog uvida javnosti u vremenski period dugovanja svih pravnih subjekata kojima su obveze otpisane, posebno one s osnove poreza i doprinosa. U ovom trenutku Ministarstvo financija ima diskrecijsko pravo nekome u ime države oprostiti do 70% poreznog duga, a nekome jednostavno ne prihvatiti plan restrukturiranja bez ikakvih dodatnih objašnjenja.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu (NN 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13), u članku 8. dodaju se novi stavci 12. i 13. koji glase:

„(12) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava, bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim internetskim stranicama iznos za koji su u sklopljenoj predstečajnoj nagodbi umanjene tražbine tijela javne uprave prema poreznom dužniku, po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, posebnog poreza na naftne derivate, posebnog poreza na duhanske prerađevine, posebnog poreza na pivo, posebnog poreza na kavu, posebnog poreza na bezalkoholna pića, poreza na promet nekretninama te carina.

(13) Popis iz stavka 12. ovoga članka, sadrži: ime i prezime fizičke osobe koja obavlja djelatnost ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe koja obavlja djelatnost, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe koja obavlja djelatnost ili sjedišta pravne osobe, iznos poreznog duga po vrsti tražbine, ukupni iznos poreznog duga, iznos umanjenja poreznog duga po vrsti tražbine te ukupni iznos umanjenja poreznog duga u sklopljenoj predstečajnoj nagodbi. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja i ime roditelja fizičke osobe koja obavlja djelatnost, odnosno matični broj ili OIB pravnog subjekta.“

Dosadašnji stavci 12. i 13. postaju stavci 13. i 14.

Članak 2.

Ovaj Zakon primjenjuje se na sve predstečajne nagodbe sklopljene od stupanja na snagu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12).

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom dopunjuje se članak 8. Općeg poreznog zakona na način da se objava iznosa tražbina javnih tijela i trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu otpisanih u postupku predstečajne nagodbe ne smatra povredom porezne tajne. Rješenje se predlaže radi transparentnije primjene instituta predstečajne nagodbe.

Uz članak 2.

Uređuje se da se Zakon primjenjuje na sve sklopljene predstečajne nagodbe a ne samo na one koje će biti sklopljene nakon stupanja na snagu ovog Zakona, zbog dvojbi u jednako postupanje poreznih tijela prema svim dužnicima, a koje se mogu otkloniti ukoliko se objave svi porezni dužnici kojima su otpisani dugovi prema državi.

Uz članak 3.

Propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Obveza čuvanja porezne tajne Članak 8.

(1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:

1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost,

2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s ciljem umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijevare poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

(3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.

(4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogućiti uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku,

2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva,

3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog ili sudskog postupka,

4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose,

5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga,

6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti,

7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika,

8. ako se podaci daju na temelju ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj,

9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i

10. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom o administrativnoj suradnji i razmjeni informacija između država članica Europske unije.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim internetskim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, posebnog poreza na naftne derivate, posebnog poreza na duhanske prerađevine, posebnog poreza na pivo, posebnog poreza na kavu, posebnog poreza na bezalkoholna pića, poreza na promet nekretninama te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 100.000,00 kuna za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost,
2. veći od iznosa 300.000,00 kuna za pravne osobe i
3. veći od iznosa 15.000,00 kuna za sve ostale porezne obveznike.

(8) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka ne uzimaju se iznosi zaduženja dospjelih u zadnja tri mjeseca prije objave popisa dospjelih i nenaplaćenih dugova. Razdoblje od tri mjeseca računa se počevši od zadnjeg dana u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i nenaplaćenih dugova. Izvršene uplate u razdoblju od navedena tri mjeseca uzimaju se u izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Datumi objave popisa dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka, a sukladno vremenskom određenju poreznih zaduženja iz stavka 8. ovoga članka, su 31. srpnja, 31. listopada, 31. siječnja i 30. travnja.

(10) Popis iz stavka 7. ovoga članka, sadrži: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama ovršnog postupka.

(11) Iznimno od stavka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira.

(12) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim internetskim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

(13) Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na obvezu čuvanja porezne tajne na odgovarajući način primjenjuje se Zakon o tajnosti podataka i Zakon o zaštiti osobnih podataka.